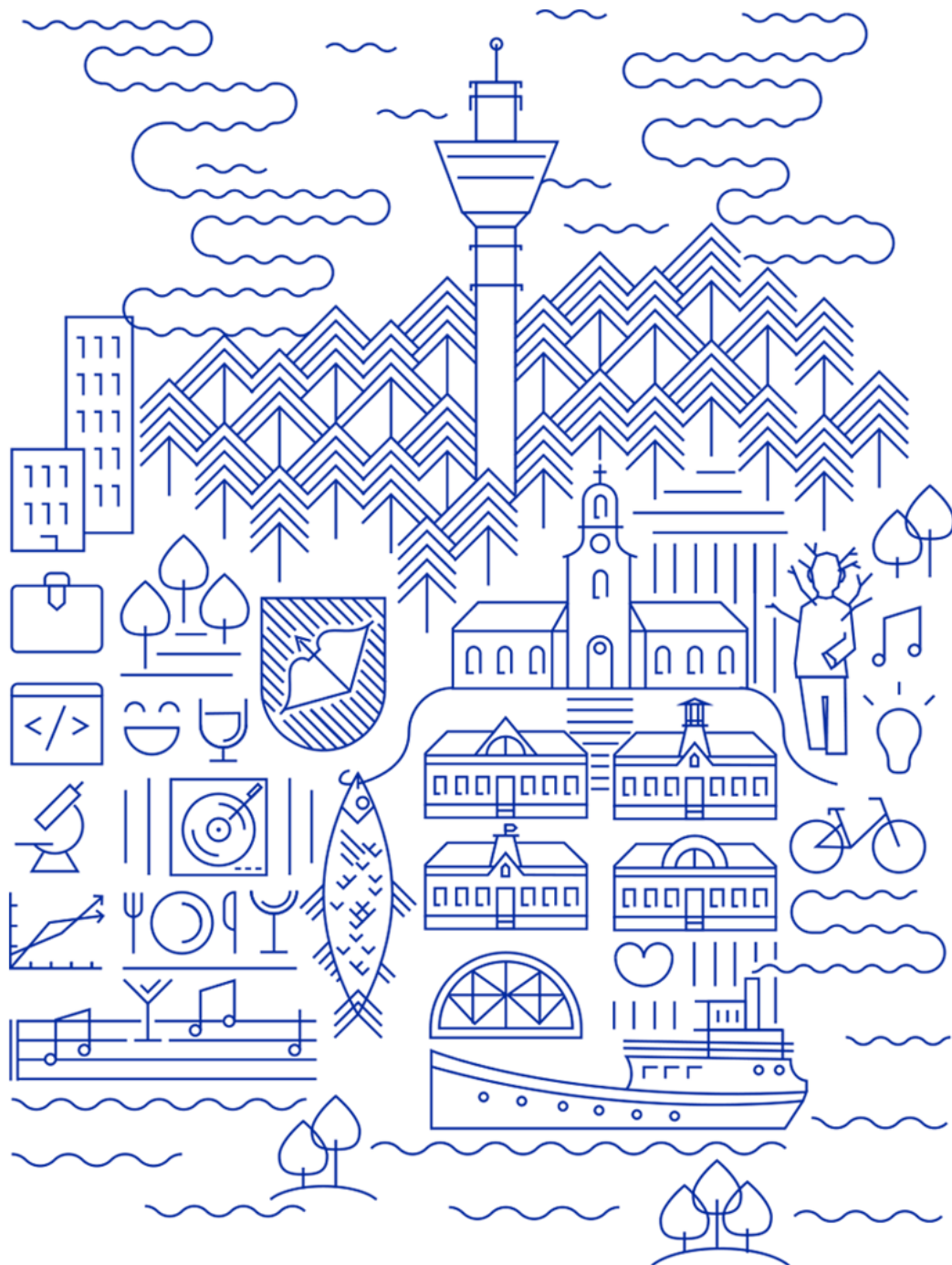

KUOPIO

**Kuopion kansallisen kaupunkipuiston
Etelä-Kallaveden saariston
virkistyspalveluiden perusselvitys ja kehittämissuunnitelma
Mikael Halme 10/2020**

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Selvitystyön lähtökohta	2
Tavoitteet	3
Yleinen virkistyskäyttö	4
Nykytila-analyysi ja kohteiden inventointi	6
Vesialueen inventointi	6
Maa-alueen inventointi	7
Valokuvaus ja videointi	8
Haastattelut	8
Aineistot ja tietopankki	10
Aineistojen hyödyntäminen ja johtopäätökset	10
Virkistysolosuhteiden parantaminen	11
Kohteiden korjausvelka	12
Saavutettavuus	13
Fyysinen saavutettavuus	13
Digitaalinen saavutettavuus	14
Markkinoinnin kehittäminen	15
Matkailun näkökulma	16
Kohteiden huolto	18
Yhteenveto	18

Liitteet: *Liite 1* Kohdelistaus

Liite 2 Esimerkki kohdekortista, joka toimii kartoituksen apuna

Liite 3 Korjausvelkalista taulukkona

Liite 4 Ehdotukset korjaamis- ja parantamistoimepiteistä

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Johdanto

Kuopion kansallinen kaupunkipuisto perustettiin ympäristöministeriön päätöksellä 11.12.2017. Kansallinen kaupunkipuisto on maankäyttö- ja rakennuslaissa (68–71 §) määritelty erityisen statuksen omaava alue. Sen tarkoitus on kaupunkimaiseen ympäristöön kuuluvan alueen kulttuuri- tai luonnonmaiseman kauneuden, luonnon monimuotoisuuden, historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien kaupunkikuvallisten, sosiaalisten, virkistysellisten tai muiden erityisten arvojen säilyttäminen ja hoitaminen. Suomessa on tällä hetkellä 10 kansallista kaupunkipuistoa, joista Kuopion kaupunkipuisto on alueeltaan suurin. Pinta-ala 7300 ha, josta 6800 ha vesialueita.

Kuopion kansalliseen kaupunkipuistoon kuuluu muun muassa: keskustan puistoja, arkkitehtuurikohteita, kauppatori, rännikatuja sekä Kallaveden saaristoluontoa. Puiston erityispiirteenä on sisämaan vesistö ja sen merkitys kaupunkilaisille. Kaupunkipuistoon sisältyy lisäksi ainutlaatuinen rännikatuverkosto. Kansallisen kaupunkipuiston arvoniimi turvaa kaupungin oikeanlaista kehittämistä, arvokohteiden säilymistä, eheyttävää kaupunkisuunnittelua, alueiden virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuuriperinnöllisten arvojen säilyttämistä.

Selvitystyön lähtökohta

Kuopion kansallista kaupunkipuiston saaristokohteita ei olla kartoitettu aiemmin tällä tasolla. Kesän 2020 aikana kansallisen kaupunkipuiston n. 90 saarikohdetta on käyty läpi inventoimalla saariston virkistyspalvelut rakenteineen. Inventoinnin kautta on saatu kokonaiskäsitys tämän hetken tilanteesta.

Tämänhetkinen saariston käyttöaste on osaksi hyvinkin vilkasta ja toisilta osin vähäisempää. Syitä käytön vähäisyyteen ovat tietämättömyys kohteista, kohteiden vaikea saavutettavuus erityisesti niille, joilla ei ole omaa venettä käytössä. Taukopaikkakohteissa on myös korjausvelkaa, mikä heikentää

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

kohteiden houkuttelevuutta.

Vilkkaut kohteet ovat kaupungin keskustan läheisyydessä ja ne ovat yleensä todella käytettyjä. Esi-
merkkinä toimii Hietasalon saari, jonka upeat hiekkarannat houkuttelevat kaupunkilaisia kesäisin viet-
tämään aikaa saarella. Yleisesti ottaen saariston ulkoilu- ja virkistyskohteiden käyttöasteen voidaan
olettaa nousevan, kun rakenteet ovat kunnossa. Kohteita on myös edustavampaa markkinoida ja mark-
kinoinnin kautta tieto saariston virkistyskohteista tulee entistä helpommin saataville niin paikallisella
tasolla kuin matkailunkin näkökulmasta.

Tässä työssä ei ole tarkasteltu Kuopion kansallisen kaupunkipuiston mantereella sijaitsevia puisto- ja
rakennuskohteita. Kohteiden kartoituksessa keskityttiin Etelä-Kallaveden saariston ulkoilu- ja virkistys-
palveluihin. Kartoituksessa painotettiin enemmän kesä- kuin talvikäyttöä. Tiedonkeruukohteissa on kui-
tenkin huomioitu soveltuvien osien sekä kesä- että talvikäyttö.

Tavoitteet

Tämän projektin tavoitteet olivat:

- Kartoittaa tämänhetkinen tilanne saariston virkistyspalvelu- ja taukopaikkakohteissa mm. korjaus-
velka ja sen määrä (tehty Excel/Pdf tiedosto, liite 4).
- Kartoittaa kohteiden sijainti.
- Kartoittaa laavut, majat, tulipaikat (myös epäviralliset), ulkoahuussit ja polttopuutilanne (puuliiterit ja
avomaa polttopuut.)
- Kartoitus auttaa kohteiden ylläpitäjiä saamaan tietoa kaupunkipuiston saariston nykytilanteesta.
- Selvittää kohteiden soveltuvuus erilaisille kulkuvälineille; kajakit, pienveneet, isommat veneet ja lai-
vat.
- Löytää mahdollisia uusia virkistyskohteita.
Auttaa markkinointia saamaan tarvittavaa tietoa kohteista mm. kohdekortit.
- Tuotetun aineiston avulla lisätä asukkaiden ja matkailijoiden tietämystä saariston kohteista ja niiden
tarjoamista mahdollisuuksista.
- Pohtia kansallisen kaupunkipuiston saaristo-osuuden mahdollista matkailumerkitystä nyt ja tulevai-
suudessa.
- Esittää kehitysehdotuksia kaupungin maaomaisuuden suunnitteluryhmälle ja hoito- ja käyttösuunni-
telman laatijalle.

Korjausvelkalistan perusteella on tehty erillinen yhteenveto korjauksien/lisäyksien määristä.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Yleinen virkistyskäyttö

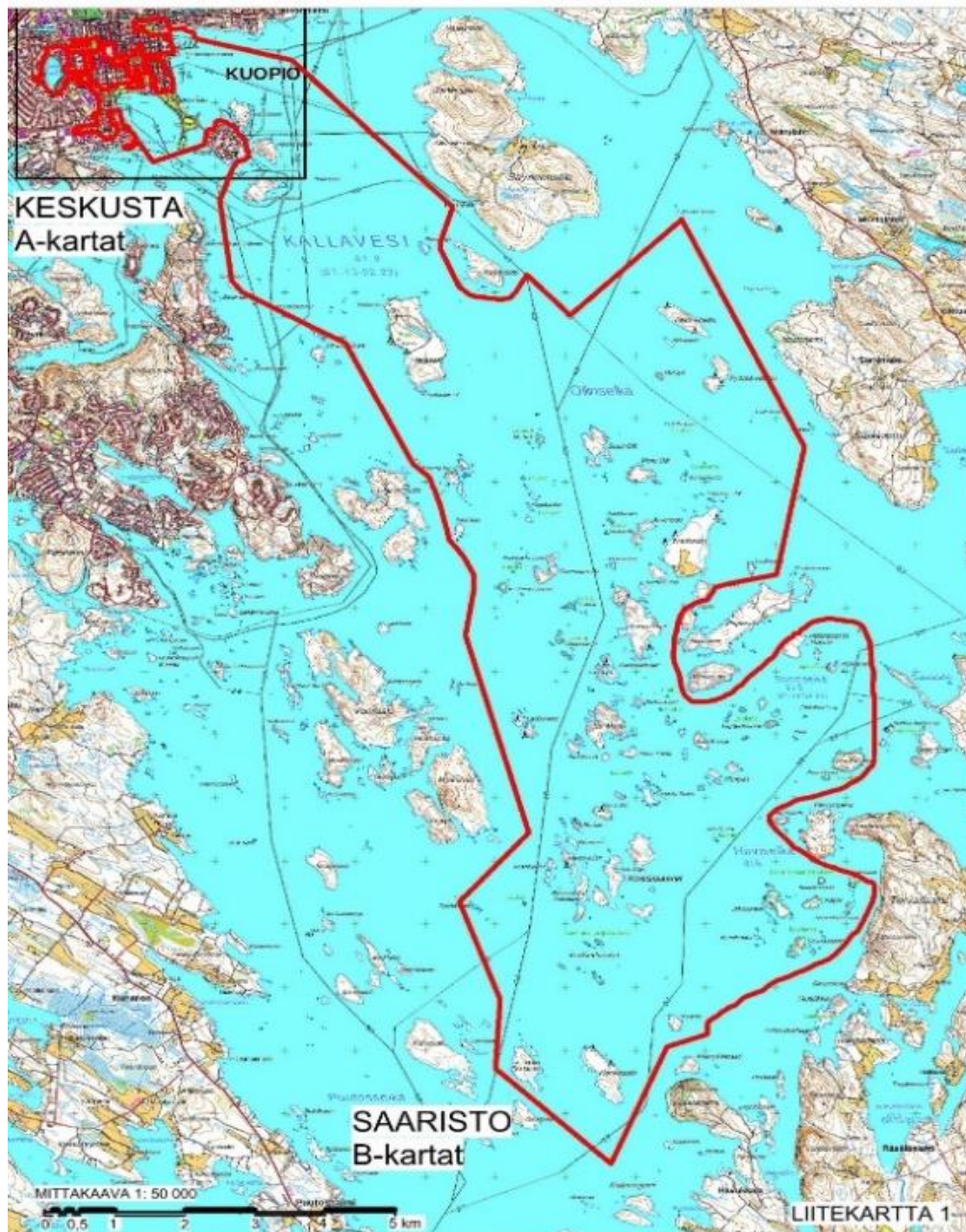
Kansallinen kaupunkipuisto -arvonimi antaa hyvän lähtökohdan suunnitella alueen virkistyskohteista entistä kiinnostavampia ja saada kohteet hyvällä markkinoinnilla kuopiolaisten ja matkailijoiden parempaan tietoisuuteen. Alue on kaupunkilaisten olohuone, joissa asukkaat voivat kohdata, viihtyä ja virkistyä ympäri vuoden – se ovat osa hyvää elämää. Luonnolla on myös todettu olevan positiivisia terveysvaikutuksia ihmisen fyysiseen ja henkiseen terveyteen, joten ihmisiä olisi hyvä saada liikkumaan ja virkistäytymään luontoon yhä enemmän. Saaristomme ainutlaatuinen kauneus ja monipuolisuus on yksi valttikortti lisäämään kaupungin vetovoimaa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Kuopion kansallisen kaupunkipuiston aluerajaus on esitetty alla olevassa karttakuvassa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Nykytila-analyysi ja kohteiden inventointi

Vesialueiden inventointi tapahtui pienveneellä ja kaikuluotaimen (Humminbird Helix 9 Chirp Mega SI GPS G2N) ja luotaimen ohjelmistojen (AutoChart Pro ja ReefMaster) avulla saaristossa ja lähikohteissa. Kohteina olivat alueen lisäksi sellaiset erilliskohteet saaristossa, joissa on laavuja, tulipaikkoja tai muu levähdyspaikka veneille ja kajakeille. Mukaan inventointiin otettiin myös muutamia maakohteita.

Vesialuekohteita Kuopion kaupungin kansallisessa kaupunkipuistossa on n. 90 kpl. Näistä noin puolet ovat luonnonsuojelukohteita tai/ja linnuston pesimäalueita. Näihin ei saa rantautua 1.5–31.7 välisenä aikana ja näitä kohteita ei ole kartoitettu.

Kohdeluettelo on pdf-tiedostomuodossa ja liitteenä (esimerkki, liite 1)

Kohteiden perustiedot rekisteröitiin tietojenkeräyslomakkeeseen. Tiedonkeräyskorteista muodostettiin myös kohdetietokortit (esimerkki Hietasalo, liite 2) mahdollista jatkokäyttöä varten. Kohdetietokortit ovat avointa dataa tietojen käyttäjille.

Vesialueen inventointi

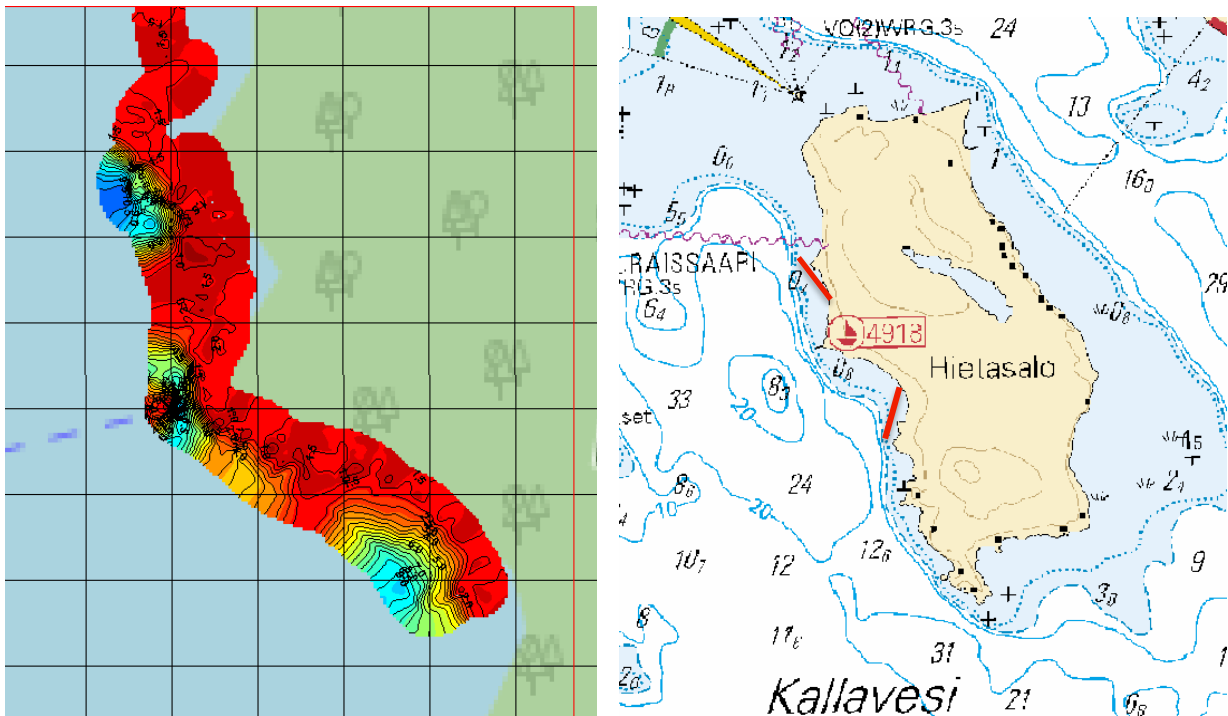
Saarten rantojen inventoinnissa rantavesi inventointiin vesirajaan asti.

1) kohteen lähestyminen vesiltä, pohjan tyyppi ja mahdolliset karikot merikortin ja teknillisen apuvälineen avulla (yllä mainittu luotain-karttaplotteri).

2) kohteen rantavesi; tyyppi ja mataluus, karikot, kivet ja rannan luonne; sora, kivi, hiekka tai kallio samalla teknillisellä apuvälineellä (luotain-karttaplotterilla). Tietokorttiin on merkitty myös poijut.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Kartoituksen kartta-aineistot eivät ole virallisia merikarttoja. Lähestyminen veneellä sekä maihinnousu tapahtuu aina omalla vastuulla, virallisen merikartan merkintöjen mukaisesti ja mahdollisia apulaitteita käyttäen.

Vesialueiden luotaus, tulosten tulkinta sekä asiakkaita palvelevien karttatulosteiden tekeminen vaatii edelleen menetelmäkehitystä. Tämän työn yhteydessä käytetyillä laitteilla ja ohjelmilla ei saatu tuotettua sellaisia karttoja, että ne suoraan palvelisivat asiakkaiden tarpeita rantautumispaikkoja lähestyttäessä.

Maa-alueen inventointi

Maa-alueen inventointi kattoi saarikohteiden maaston, rannan, rantamaiseman ja rakennelmat.

- 1) rannan tyyppi; hiekka, sora, kivinen tai kallio. Kiinnikkeet ja mahdolliset laiturit ja muut rantarakennelmat merkittiin korttiin.
- 2) maissa todettiin mahdolliset rakennukset; tulipaikka, laavu, kalamaja, ulkokuusi, jätepiesti, puulii-teri tai avopolttopuukasa. Jos kohteessa oli jotain muuta merkittävää, niin se merkittiin ylös.

Inventoinnissa tarkasteltiin myös maasto ja maisema siten, että oliko kyseessä pusikkoinen, puinen vai avoin maasto. Maaston tyyppi kirjattiin ylös. Näiden tietojen lisäksi tiedonkeruukorteissa todettiin rakennusten kunto, kohteen polttopuutilanne ja kirjattiin kohteen korjausvelkatilanne.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

[Korjausvelkalistasta](#) tehtiin Metsät ja vesialueet -yksikölle erillinen työlista. Kohteista tehtiin myös samalla kehitysehdotuslista, esim. lisää poijuja, laitureita tms. rakennelmia, myös liikuntarajoitteiset huomioon ottaen. Näitä toteutetaan suunnitteluryhmän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan.

Valokuvaus ja videointi

Jokainen kohde, vesialue, ranta, maisema ja rakennelmat on kuvattu järjestelmäkameralla ja kuvat ovat kohdekortteja, tietojenkeruukortteja yms. käyttötarkoitusta varten tietopankissa. Valokuvat ja videot kohteista tallennetaan yhteiseen sovittuun paikkaan (tietopankkiin) myöhempää

Haastattelut

Kartoituksen taustaksi ja mielipiteiden selvittämiseksi haastateltiin useita, kohteiden kanssa tekemisessä olevia henkilöitä ja maankäytön suunnittelijoita. Haastatteluaineistot ja muistiot on tallennettu yhteisesti sovittuun paikkaan (tietopankki) myöhempää, kaupungin sisäistä suunnittelua ja käyttöä varten.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Listaus haastatteluista ja taustamateriaali

Jani Kivimäki, Mestar, kunnossapitotyönjohtaja, 18.5.2020
Eeva Taimisto, Pidä Saaristo Siistinä ry:n aluepäällikkö, 16.6.2020
Sami Lehtonen, Kuopion kaupunki, satamapäällikkö, 11.8.2020
Seppo Pirinen, Koski-Laiva Oy, toimitusjohtaja, 20.8.2020
Kari "Tumi" Turunen, Hietasalon saaren vakituinen asukas, 10.9.2020
Seppo Jauhiainen, Kuopion kaupunki, metsänhoitaja, 15.9.2020
SMPS Kuopion Järvipelastajat ry, 17.9.2020
Wille Markkanen, Salmi Platform Oy, toimitusjohtaja, matkailun ammattilainen, 8.10.2020
Hilkka Lassila, Savonia ammattikorkeakoulu, yliopettaja, 21.10.2020

Muut haastatellut sidosryhmät; Kuopion kaupungin monikäyttömetsurit, paikkatietokäsittelijät, kaupungin kaupunkipuiston markkinointi, suunnittelijat ja valokuvaajat.

Haastatteluissa tuli esille hyviä, monenlaisia kannanottoja, ideoita ja parannusehdotuksia mm.

- Tulentekopaikat ovat olennainen osa hyvää palveluvarustusta ja lähes kaikissa kohteissa tarvitaan tulipaikkojen kohennusta/uusimista vanteilla ja istuinpaikkojen uusimisia.
- Jätepisteiden lisäys.
- Ulkokuuussien lisäys ja jätöksien kierrättäminen uusimmilla tekniikoilla. Vaatii kuitenkin säännöllistä huoltoa.
- Ilmoitusmenettely, kun kohteesta puuttuu jokin tai on loppumassa esim. puut.
- Viittojen/opasteiden puutteellisuus ja puuttuminen useassa kohteessa (vessat, tulipaikat ym. sijainnit saareissa).
- Venebussiliikenteen ylläpito ja tukeminen. Muu mahdollinen pienvenekuljetustoiminta.
- Hietasalon saaren jätevesiputken rakentaminen (mahdolliselle yrittäjälle ym. mieluinen)
- Kohteiden infotaulujen puuttuminen tai päivitys (sijainti, hätänumerot, kartta ym.)
- Sammutuskaluston puuttuminen tulipaikoilta (kartioämpäri tms.).

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

- Uusien laitureiden rakentaminen kohteisiin.
- Poijujen uusiminen kohteisiin nyt tai lähiaikoina.
- Polkujen rakentaminen, opastus ja viitoitus joihinkin kohteisiin esim. Hietasalo ja livarinsalo
- Liikuntarajoitteisten vierailu kohteessa – suunniteltava & rakennettava kohteeseen erilaisia rakenteita.
- Maiseman katseluun penkkejä ja metsäkeinuja.
- Geokätköjä myös saariin. Mielenkiinnon herättäjiä? Markkinointia.
- ”SwimRun” -tapahtuma eli uintijuoksu saarelta saarelle.
- Toivomus saada joihinkin kohteisiin mm. metsäkeinuja, kuten Kontiolahti on tehnyt. Keinumien edistää tutkitusti hyvinvointia ja sen on todettu rauhoittavan ja rentouttavan ihmistä.
- Esille tuli myös ideana luontotaide niin, että teokset voisivat jäädä kohteisiin vierailijoiden ihasteltavaksi. Tämän tyyppiset toiminnot vaativat tapahtumajärjestäjän ja tahot, jotka jatkavat ideoiden työstämistä ja toteuttamista.

Aineistot ja tietopankki

Kartoituksessa kohteista kerättiin tietopankkiin seuraavaa aineistoa:

- tiedonkeruukortit (vesialue, maa-alue, ranta, rakennelmat)
- kohdekortit (käyttäjiä varten)
- valokuvia
- videoita
- korjausvelka- ja tarvelista

Aineistojen hyödyntäminen ja johtopäätökset

Loppuraporttia ja sen aineistoa pyritään hyödyntämään tulevaisuudessa Kuopion kansallisen kaupunkipuiston suunnitteluryhmän ja markkinoinnin jatkotyössä. Kerätyllä aineistolla täydennetään nykyistä Jyväskylän Yliopiston Lipas-tietokantaa (ulkoilu- ja retkeilypaikat) sekä Lipaksen tietokantaa hyväksi käyttäviä Retkikartta.fi ja Liikkuva Kuopio-palveluja yms. Lisäksi kerätyn aineiston pohjalta tehdään ohjelma rakenteiden korjausvelan poistamiseksi peruskunnostamalla kohteita.

Nykytilanne kohteissa on melko hyvä. Jotkut kohteet ovat suuremman rasituksen alla kuin toiset ja kaikkia kohteita ei vielä tunneta. Epävirallisia tulipaikkoja saari-inventoinnissa löytyi useita ja se kertoo, että jotkut kohteet ovat vilkkaammassa käytössä kuin aiemmin on luultu. Korjausvelkaa on lähes kaikissa kohteissa ja se kohdistuu paljon tulipaikkoihin ja istuinpuihin.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Muutama vanha kalamaja/tupa on lähiaikoina purettava huonokuntoisena ja korjauskelvottomana. Vastaavasti joitain tulipaikkoja/rantautumispaikkoja esitetään poistettavaksi vähäisen käytön vuoksi. Jäljelle jäävien rantautumispaikkojen laatutasoa pyritään parantamaan esim. ulkohuusseja lisäämällä.

Virkistysolosuhteiden parantaminen

Virkistysolosuhteita parannetaan inventoinnissa esiin tulleilla lisärakentamisilla.

Kohteita pystytään parantamaan lisäämällä kohteisiin poijuja, rakentamalla lisää laitureita, muita rakennelmia rannoille, parantamaan tulipaikkoja sekä niiden lähiympäristöä sekä lisäämään informatiivisia opastetauluja/kylttejä. Useammalla saarikohteella on historiaa esim. Lapin rauniot ja tämä olisi myös hyvä huomioida, kun opastetauluja mietitään hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Samalla ylläpidon parantamiseksi kaikkiin kohteisiin voisi laittaa esille ylläpitäjän yhteystiedot, jolloin retkeilijöillä olisi mahdollisuus ilmoittaa reitin kehittämiseen ja kunnostamiseen liittyvistä asioista välittömästi ylläpitäjälle.

Pidä Saaristo Siistinä ry edellyttää, että heidän kohteissaan on tulipaikan lisäksi ulkohuussi ja jätepiste. Lisäksi kohteissa on oltava kunnan opasteet. Parantamalla edellä mainittuja palveluja, parannamme myös käyttäjien viihtyvyyttä.

Vain muutamissa kohteissa kesällä on vilkasta, suurimmaksi osaksi retkeilijöitä ja virkistäytyjiä kohteisiin vielä mahtuu. Osan haastateltavien mielestä nykyisissä kohteissa vierailijoiden määrä on riittävä, osan mielestä kohdevierailijoiden määrää voidaan lisätä eikä siitä ole haittaa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Kohteiden korjausvelka

Kohteiden korjausvelkalistan kärkikehityskohteet ovat rantautumispaikat rakennuksineen ja varusteineen, mutta myös taukopaikoissa on lukuisia parantamistarpeita. Korjausvelkakohteet toimenpide-ehdotuksineen on esitetty korjausvelkatiedostossa (Liite 4). Korjausvelkalista on tehty suunnittelijoita ja kunnossapidosta vastaavia varten muistilistaksi. Korjausvelkalista on tarkemmin luetussa erillisenä Excel/pdf-tiedostona, raportin liitteenä listan luettavuus on lähinnä esimerkinomainen.

1) Maissa olevat rakenteet

- Tulipaikoista puuttuu vanne (kuorma-auton metallivanteet) tai se on jo huonokuntoinen. Tulipaikka tulee uusita tai peruskunnostaa (sisältö tyhjäksi). Määrät ovat n. 20-22 kpl, joissa on huono tulipaikka tai sitä ei ole ollenkaan.
- Istuinpuut ovat vanhoja ja kuluneita johtuen säästä ja kovasta käytöstä. Istuinpuut tulee uusita heti tai parin vuoden sisällä. Istuinpuita tarvitaan noin puoleen kaikista paikoista, n. 20 tulipaikkaan.
- Avokasapolttopuille pitäisi rakentaa kevyitä laavusuojia tai liitereitä. Puukasoja ja rankapinoja, jotka tarvitsevat kevyen suojan on n. 18 kpl.
- Viittoja tai opasteita voisi kohteissa olla enemmän. Opasteita tarvitaan kaikkiin kohteisiin, joihinkin jopa useita. Lisättävien opasteiden kokonaismäärä on n. 85 kpl.
- Ulkokuussien tai vessojen uudistaminen lähivuosina parantaisi käyttömukavuutta. Kuuteen kohteeseen ne täytyy lisätä (2 kpl Pidä Saaristo Siistinä ry:n kohteita)
- Joihinkin kohteisiin voisi perustaa luontopolkuja opasteineen. Kohteina ovat ainakin Hietasalo ja Iivarinsalo. Hietasalossa on jo valmis polku, mutta vailla opasteita.
- Jokainen kohde tarvitsisi kohde/infotaulun, josta selviäisi kohteen nimi, sijaintikoordinaatit sekä ainakin yhteystiedot pelastusorganisaatioihin (112 tai muu numero yhteys esim. SMPS Kuopion Järvipelastajat). Tarvittavien infotaulujen määrä on n. 85 kpl.
- Harkinnassa voisi olla myös rakentaa joihinkin kohteisiin liikuntarajoitteisille liikkumista auttavia rakenteita. Kohteet voisivat olla ainakin Hietasalo, laiturilta laavulle sekä Pitkä-Hakku, etelään laavulle itärannasta. Nämä listattu tarvetiedostossa.
- Hietasalon saareen vedettävä jätevesiputki on ollut toiveena ja esillä Pidä Saaristo Siistinä ry:n keskusteluissa. Hietasalon saareen on toivottu myös lisää ulkovessoja.
- Maljalahden vierasvenesatama on saanut moitteita kehuista palveluistaan ja siihen kaivataan parannusta. Tähän on toivottu vireämpiä toimijoita.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

2) Rakenteet vedessä/laiturit ja poijut

Haastateltavat toivoivat johonkin kohteisiin laitureita, joko ulos rannasta tai rannan mukaisesti. Kohteina olisivat Hietasalo, Tuomaansalo sekä Pitkä-Hakku eteläinen laavun kohde uusine poijuineen.

Kohteiden poijut pitää tarkistaa ja vaihtaa uusiin. Nuorimmat poijut ovat n. 20 vuotta vanhoja ja ketjut + poijut alkavat olla huonokuntoisia. Poijuja tulee uusia kohteisiin Hätinen, livarinsalo sekä Tuomaansalo. Tämä työ on jo aloitettu raportin kirjoittamisen aikana. Uusia poijuja tulee laittaa niihin kohteisiin, joihin tulee uusia, rannanmyötäisiä laitureita, Hietasaloon, Hätiseen, Tuomaansaloon ja Pitkä-Hakkuun ja mahdollisesti Suur-Everstiin (laituri + poijut).

Kaupunkipuistokartoituksessa tutkittiin myös uusia kohteita. Uutena tuli esille Suuri-Eversti, johon voisi syvyyden puolesta päästä isommallakin veneellä. Kohteiden käyttäjien keskusteluissa tuli esille myös, että Etelä-Kallaveden itäosiin haluttaisiin retkikohteita, kun nykyiset kohteet painottuvat eteläiselle Keski-Kallavedelle.

Etelä-Kallaveden itäosissa on paljon linnuston saaria ja luonnonsuojelukohteita, jotka estävät kohderakentamisen sinne. Eteläisen Kallaveden Honkasalon saaren länsipuolella olisi suositeltava uusi tulipaikkakohde pienveneilijöille, joka voisi korvata saaren itäpuolella olevan toisen tulipaikan. Suuri-Everstiin ja Honkasaloon tulee tehdä seuraavat rakenteet: Suur-Everstiin isojen veneitten laiturei poijuineen. Tämä mahdollistaa rakennuksien tai rakennelmien suunnittelun saareen. Honkasaloon tehdään uusi tulipaikka lännen puolelle ja puretaan toinen tai molemmat idän tuuliselta puolelta.

Saavutettavuus

Fyysinen saavutettavuus

Kohteiden saavutettavuutta pyritään parantamaan lisäämällä laitureita ja poijuja sekä lisäämällä käyttäjien tietoja kohteiden rannan mataluudesta sekä kivistä. Kajakeille ja isoille veneille on muutamia kohteita, jotka mainitaan myös merikartoissa satamanumeroin.

Toinen saavutettavuuden haaste on, että käyttäjien on vaikea saada tietoa siitä, millaisella vesikulkuneuvolla kuhunkin kohteeseen pääsee. Tiedonkeräyskortteihin on kerätty tietoja, minkä tyyppisellä veneellä, laivalla tai kajakilla rantaan pääsee. Tämä tieto tulee myös esille kohdetietokorteissa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Virkistyskohteista on jo tehty työversiona karttapohja, johon kohteet on merkitty kohdenumeroin ja karttapohjasta selviää myös saavutettavuus. Karttaa ei ole vielä julkaistu.

Kohteet ovat 99 % saavutettavissa vain veneellä ja monella ei ole mahdollisuutta vierailla kohteissa, kun omaa venettä ei ole. Laivureitten kanssa keskusteltuani laiva/veneliikennettä täytyisi avustaa niin, että ajaminen kohteisiin olisi kannattavaa. Haluja (ja mahdollisuuksia) ei myöskään ole ajaa kuin Hieta-saloon ja muihin lähikohteisiin. Haastatteluissa tuli esille myös mahdolliset pienvenekuljetukset.

Digitaalinen saavutettavuus

Informatiivisen materiaalin tulisi olla helposti saatavilla, oltava digitaalisessa muodossa ja löydettävissä nopeasti. Iso osa käyttäjistä hakee tietoa älylaitteilla, jolloin kannattaa panostaa tietolähteen helppokäyttöisyyteen.

Digitalisaation myötä tulisi tehdä yhtenäinen alusta, nettisivu, mistä eri vaihtoehtoja ”klikkaamalla” saisi auki eri vaihtoehtoja kesällä (mitkä kohteet eri venetyypeille tai mitä rakennelmia siellä on olemassa) ja talvet (hiihto- ja moottorikelkkareitit jne.). Samoin kohteita valitsemalla saisi auki kohdetietokortin, mistä selviää kohteen sisältö (laavu, tulipaikka, maja, ulkokuusi ym.) ja mille venetyypille se soveltuu.

Haastattelussa tuli esille mm. virtuaalikierroksia saarikohteisiin. [Kuopiolainen Salmi Platform](#) on erikoistunut lisätyn todellisuuden sisältöjen tuottamiseen, hallintaan ja käyttämiseen tehty kokonaisuus. Yritysten tärkein työkalu on verkkopohjainen hallinta-alusta, jossa käyttäjä voi luoda ja kokea lisätyn todellisuuden sisältöä. Asiakkaille päin näkyvin palvelun osa on ilmainen Salmi AR -sovellus, jonka voi ladata sovelluskaupoista Apple Storesta tai Google Playsta.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Markkinoinnin kehittäminen

”Missään muussa kansallisessa kaupunkipuistossa ei ole sisämaan suurjärviluontoa ja -maisemaa samassa laajuudessa.”, Näin sanoi kansliapäällikkö Hannele Pokka Ympäristöministeriön tiedotustilaisuudessa 11.12.2019, jolloin Kuopion kaupunki sai kansallisen kaupunkipuiston arvonimen. Tämä on selkeä matkailuvaltti Kuopiolle ja alueen markkinointiin tulee panostaa nykyistä enemmän.

Suomen kaupunkipuistokaupungeilla on yhteistyöverkosto, tähtikaupunkien verkosto, joka on sopinut toteuttavansa yhteismarkkinointihankkeita. Ne tuottavat yhteistä tiedotus-, viestintä-, ja markkinointimateriaalia. Tunnettuutta tavoitellaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti, nimenomaan verkostona – suomalaisten tähtikaupunkien muodostamana kokonaisuutena (<https://kansallisetkaupunkipuistot.fi/>).

Suunnitelmallinen markkinointiviestintä on keskeinen toimenpide, jolla kohteiden tunnettuutta parannetaan. Muilla tavoin vierailua kohteissa voidaan parantaa innostamalla (ja mahdollisesti avustamalla aineellisesti ja ehkä taloudellisesti) yrittäjiä ja toimijoita kansallisesta kaupunkipuistosta ja sen tuomista mahdollisuuksista; kalastusharrastajat, melojat, luonnon antimista nauttijat, valokuvaajat, hiljaisuuden etsiskelijät, huviveneilijät, luonnosta nautiskelijat yms.

Haastatteluissa tuli esille järjestää esim. kuntalaisia ja asukkaita osallistava ideatyöpaja, josta saataisiin lisätietoa, uusia ajatuksia ja lisättäisiin kaupunkipuiston tunnettuutta. Hyvistä kuvista ja videoista täytyy välittyä oikeanlainen tunnelma ja kartoituksen aikana järjestettiin kaupungin kuvaajille ja markkinointiväelle kuvausreissuja saareen. Markkinoinnissa voisi käyttää apuna mm. Kaupunkipuisto-kuvakisa tai järjestää esimerkiksi kesäisiä saarirunokisoja yms. asukkaille. Sosiaalisessa mediassa

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

markkinointi on tärkeä osa nykypäivää. Markkinoinnin tulee olla laadukasta ja mahdollisimman laajalle yleisölle sopivaa, mutta vaatii tarvittavat resurssit.

Jyväskylän yliopiston Lipas.fi tuottaa tietoa Retkikartta.fi ja Liikkuvan Kuopio -sivuille. Kohdehakua ja kohdetiedon sisältöä täytyy parantaa. Tällä hetkellä tieto ei ole helposti saavutettavissa ja kunnollinen kohdetieto puuttuu kokonaan. Esimerkkinä voisi olla myös <https://www.outdooractive.com/fi/> tai <https://veneilysaimaa.com/satama/> tapainen listaus kohteista. Em. mainituissa linkeissä on mainittu muutama Kuopion kansallisen kaupunkipuiston kohde.

Kohdetietokortit on tallennettu pdf tiedostoiksi, joista ne ovat tallennettavissa jollekin alustalle ja sieltä kaikkien aukaistavissa. Ehdotan jonkin olemassa olevan alustan (Lipas, Liikkuva Kuopio tms.) päivittämistä (mikäli se on mahdollista) kerätyllä tiedolla.

Matkailun näkökulma

Kaupunkipuistot yhdistävät kaupunkielämän, kulttuurin ja luonnon. Kaupunkipuiston uskotaan edistävän ja tukevan Kuopion kaupungin ja alueen luontomatkailua. Inventoinnin ja käytyjen haastattelujen yhteydessä muodostui käsitys alueen merkityksestä ja mahdollisuuksista matkailun kehittämiseen.

Miten matkailumarkkinointi ja yrittäjät sitoutetaan kansalliseen kaupunkipuistokohteiden markkinointiin? Tarvitaanko kohteiden ympärille tuotteistusta ja tarinoita? Kuopion kaupunkipuistot voi tavoitella nettinäkyvyyttä vaikkapa TripAdvisorissa, maailman suurimmalla matkailusivustolla.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Miten Kuopio-Tahko Markkinointi Oy matkailumarkkinointi ja yrittäjät sitoutetaan kansalliseen kaupunkipuistokohteiden markkinointiin? Tämän hetkiset kuopiolaiset matkailuyrittäjät eivät näe kansallisen kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saaristoa potentiaalisena alueena nykyistä laajemmalle suurien ihmismassojen matkailun kehittämiseksi. Saariston saavutettavuus on sen verran heikko, että aluetta on vaikea nähdä ”massojen” matkailukohteena.

Potentiaalisin kohde olisi Hietasalon saari, mutta senkin etäisyys esim. Kuopion matkustajasatamasta on liian pitkä. Lisäksi Hietasalon saareen tulisi rakentaa viemäri, mikäli se haluttaisiin ”massojen” matkailukohteeksi. Kun saariston matkailu on niin paljon sääriippuvaista, niin isompien matkustajamäärien saaminen saaristoon on erittäin epävarmaa. Maailman tulisi muuttua aika tavalla, että tämä asetelma muuttuisi kansallisen kaupunkipuiston saariston matkailulle myönteisemmäksi.

Saariston valjastaminen nykyistä aktiivisemmin matkailun erikoistuotteille voisi sen sijaan olla mahdollista. Tässä tarvitaan pitkälle menevää tuotteistusta ja asiakasryhmät ovat pieniä/pienheiköjä: kalastus matkailukalastajille, luonnon kuntosaleja, marjastus ja sienestys, näistä retkiä. Luontotaide-elämyksiä, valokuvausretket, linturetket, luokkaretket, talvisin retkiluistelureitti Hietasaloon ja mönkijä/moottorikelkkavuokraukset/safarit jne.

Hietasaloon on toivottu isompaa lukittavaa kotaa, jonne voisi viedä vieraita, järjestää ruokatarjoilua, järjestää ohjelmaa yms. niin kuin monessa Lapin kohteessa on jo mahdollista. Eli kohteeseen olisi helppompaa järjestää maksullisia tuotteistettuja tapahtumia, kun rakenteet olisivat kunnossa ja olisi varmuus kodan käyttömahdollisuudesta asiakkaita varten. Kota rakenteena mahdollistaa ympärivuotisen toiminnan. Matkailuyrittäjien näkemyksen mukaan myös Tuomaansalo olisi vielä matkailijoiden pienryhmien saavutettavissa. Iivarinsaloo pidetään sijainniltaan jo liian kaukana matkailijoille.

Markkinoinnissa on tukeuduttava digitalisaatioon ja hyödynnettävä kaikki sen mukanaantumat uudet välineet kuten esimerkiksi Salmi Platform. Salmi Platform on matkailun digitalisoimiseen erikoistunut toimija ja esim. voisi mahdollistaa saarikohteissa virtuaalitodellisuutta niin kuin Puijolla on juuri toteutettu. Palvelu olisi helppo toteuttaa, kun alusta on jo valmiina. Voisiko kaupunki olla edellä kävijä ja lanseeraisi lyhyisiin liikkumisiin Vilku-vuokrasähkömoottorivene -järjestelmää? Veneet voisi olla aurinkopaneeleilla ja akuilla varustettuja ja niillä voisi piipahtaa esim. Hietasalossa, Saanassa tai Rauhalahdessa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Kohteiden huolto

Kuopion kaupunki huolehtii saarikohteiden polttopuuhuollosta ja yleisten rakennelmien kunnostuksista. Pidä Saaristo Siistinä ry huolehtii saarikohteiden jätepisteistä ja ulkokuuussien tyhjennyksistä. Palvelun he ostavat Järvipelastajilta, Kallaveden kalastajilta ja yksityisiltä henkilöiltä. Pidä Saaristo Siistinä ry:n edustaja kehui Kuopion saarikohteiden ylläpitoa yhdeksi maan parhaimmaksi. Miten huoltotoiminta turvataan myös jatkossa? Voiko kaupunki edelleen ostaa huolto- ja ylläpitopalvelut yhdistyksiltä tai yksityisiltä, kunnan alihankkijoilta?

Yhteenveto

Tämän työn tavoitteena on ollut inventoida Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden nykytilanne ja tehdä kehittämis ehdotuksia saariston virkistysmahdollisuuksien kehittämiseksi. Perinteisen inventoinnin lisäksi alueen asiantuntijoita ja käyttäjiä on haastateltu, alueen kohteet on valo- ja videokuvattu ja rantavedet on luodattu.

Kerätty tieto on nyt valmiina eri asiantuntijoiden jatkokäyttöä varten. Kartoituksessa syntynyt korjausvelkalista mahdollistaa pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen saaristokohteiden kehittämisen.

Kartoituksessa tuli esille, että lukuisia kohteita tulee korjata tai täydentää sekä rakentaa poijuja, laitureita, tulipaikkoja, istuinpuita, ulkokuuusseja, infotauluja ja opastekylttejä. Lisäksi muutamissa kohteissa on purettavia rakennuksia. Hietasalossa ja livarinsalossa on virkistyspolut, joiden käyttöä voidaan aktiivoida mm. opastusta parantamalla.

Vilkkaimmat saarikohteet sijaitsevat kaupungin keskustan läheisyydessä ja niiden virkistyskäyttö on vilkasta. Kun kohteiden rakenteita kohennetaan ja uusitaan, niin käyttöasteen voi olettaa nousevan entistään. Haaste saarikohteille on fyysinen saavutettavuus, koska monellakaan ei ole mahdollisuutta vierailla kohteissa, kun omaa venettä ei ole ja saarikohdevierailut ovat sään armoilla. Rantautumistiedot löytyvät jatkossa kohdetietokortista, jotka eivät korvaa virallisia merikarttoja.

Digitaaliseen saavutettavuuteen on tullut markkinoille keinoja, joilla kohteiden tunnettuutta parannetaan vaikkei kohteeseen pääsisikään fyysisesti. Kerätyn sähköisen aineiston avulla lisätään asukkaiden ja matkailijoiden tietämystä saariston kohteista ja niiden tarjoamista mahdollisuuksista, kun aineisto siirretään sopivalle tietopalustalle ja oikeisiin sähköisiin informaatioväyliin.

Markkinoinnin tulisi olla laadukasta ja mahdollisimman laajalle yleisölle sopivaa. Haastatteluissa tuli esille järjestää kuntalaisia osallistavia toimenpiteitä mm. kuvakisaa, kesäinen saarirunokisaa, taidetta

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

saariin, ideatyöpajaa jne. Tämä kaikki vaatii vahvaa yhteistyötä ja resursseja. Haastattelujen perusteella voidaan kuitenkin todeta, ettei kansallista kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saaristoa nähdä potentiaalisena alueena laajemmalle matkailun kehittämiseksi. Sen sijaan ”matkailun erikoistuotteille” voisi olla kysyntää, mutta tässä tarvittaisiin pitkälle menevää tuotteistusta erilaisille asiakasryhmille. Kaiken kaikkiaan tämä tehty kartoitustyö, kerätty data (videot, valokuvat, luotaintiedot, korjausvelkalista) toimivat erinomaisena pohjana kansallisen kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saaristokohteiden jatkokehittämiselle ja Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnalle.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

LIITE 1: Kuopion kansallisen kaupunkipuiston kohteet + muita Etelä-Kallaveden kohteita. Kohteet pohjoisesta etelään

Maljalahti (Kuopion keskustassa)
Scandic rantalaituri (keskustassa)
Luhastensalon Petäikkö
Hölpät
Vasikkasaari
Naulakallio
Pieni-Honka
Varvisaari
Pieni Pasko-Juoso
Pieni-Lohi
Tiilisaari
Kirkkosaari
Huosiais-Koisti
Neulasaari
Papinsalon Luukkonen
Iso-Lohi
Honkasaari
Tuomaansalo
Iso-Lohi
Seitsemänpuunsaari
Kankkuset
Hätinen
Lehtosaari
Saunasaari
Hirsi-Koisti
Pieni-Kaija
Kaksoiset
Soikelo-Koisti
Pitkä-Hakku 1
Tölpät
Kuusi-Koisti, länsipuoli

Pitkä-Hakku 2
Viinasalmet
Kuusi-Koisti, itäpuoli
Hietasalo
Pieni Helveti
Hauto-Koisti, pohjoinen
Akkosaari
Kumpusaari, eteläinen
Kaapronsaari
Pyöreä-Hakku
Hiidensaari/Helveti
Hautosaari
Myhkyri, Etelä-Kallavesi
Papinsalmen Pieni-Hukkanen
Pata-Koisti
Ollinkari
Kakssalmiset tulipaikka 3
Hauto-Koisti
Murhit
Kakssalmiset tulipaikka 2
Sikosaaret
Suur-Olli
Hukkanen
Ruunaluoto
Iso Pasko-Juoso
Kakssalmiset 1 tupa + tulipaikka
Kajoo
Pieni-Olli
Läpisaaret 1
Hertta-Koisti
Pönttöluodot
Läpijuostavat + Selkäluodot + Pura
Kala-Koisti
Korppiluodot
Iso-Mietti
Kynäluodot
Pieni-Ollin luoto
Pieni-Eversti

Saunasaaret
Pajuluodot
Läpisaaret 2
Kuikkaluodot
Piippuluoto
Suur-Eversti
Kaarlo
Iivarinsalo
Kolmoset
Honkasalo, Etelä-Kallavesi, tulipaikka 1
Vauhkonen
Pieni-Mietti
Honkasalo, Etelä-Kallavesi, tulipaikka 2
Ahvensalo
Honkasalo, Ritonniemi
Vatanen 1 Kalamaja
Vatanen 2 laavu

Muut kohteet etelä-Kallavedellä

Vuorisalo
Selkä-Havukka
Nurmisaari
Paloniemi
Jynkänlahti
Matkailukeskus Rauhalahti
Kylpylähotelli Rauhalahti
Korkeasaari (Saaristokatu)
Pöhlö (Saaristokatu)
Saana (Siikaranta)
Alahovin viinitila (Vaajasalo)
Pieni-Telkko
Karhonsaari
Pirttiniemi (pursiseura)
Kuopionlahti (Kuopion keskustassa)
Koivumäen kartanon laituri
Puutossalmen lossioskioski

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

LIITE 2: Esimerkki kohdetietokortista, Hietasalo

Kohdekortti

Paikka: Hietasalo, useita kohteita (tulipaikkoja ja muita rakennuksia)	
Sijainti: N 62° 51,05 ja E 27° 45,34	ETRS: 538476.4033 ja 6969195.1064
Matkaa Kuopion matkustajasatamaan on n. 7 km. Merikortti satamapaikka nro. 4918	
Kohteessa: Tulipaikkoja, laavu, jätepiisteet, puuceet, puuliiterit, avokasa polttopuita ym.	
Laituri soveltuu isoillekin veneille ja laivoille. Hiekkarannoille pienveneillä	

Hietasalo on Kuopion kansallisen kaupunkipuiston saari ja sijaitsee Lehtoniemen ja Kaijansalon välissä. Hietasalon lännen puolelta kulkee 3 m syväväylä. Saaren pohjoispuolella on 4 m väylä pohjoiseen/ete-lään.

Hietasalon länsirannalla on pitkät hietikot, jotka soveltuvat erinomaisesti mm. auringonottoon ja uintiin. Kohteen hiekkarannat ja tulipaikat ovat hyvin suosittuja läheisen sijaintinsa vuoksi!

Saarella on myös Kuopion kaupungin vedenottamo ja tekopohjavesialue, joiden ehdoilla rantautumisen on tapahduttava. Saaren itäosa ja eteläosat ovat mökkialuetta ja sinne ei ole maihinnousua.

Saarelle pääsevät risteilyaluksilla myös ne, joilla ei ole omaa venettä.

Aikataulutiedot linkistä: <http://www.koskilaiva.com>

Kiinnitys: laituriin, rantaan, oma ankkuri

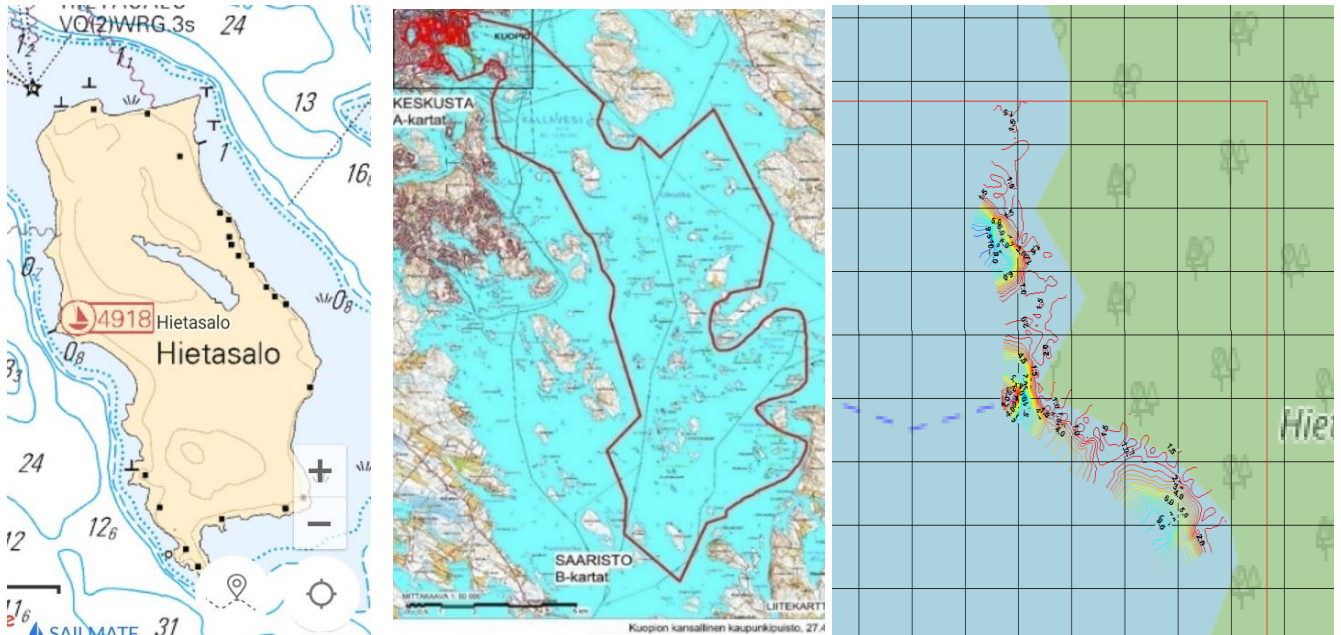
Varustus kohteessa: laituri, laavu, tulipaikat x 4, jätepiisteet x 3, puuceet x 3, keittokatos, ruokakatos, polttopuut + puuliiterit x 3 (+ epävirallisia tulipaikkoja 2-3 kpl)

Kohde on osa Kuopion kansallista kaupunkipuistoa <https://www.kuopio.fi/kansallinen-kaupunkipuisto> ja karttaan kaupunkipuistosta

Hietasalo:

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Kohteiden lähestyminen ja rantautuminen on aina vastuulla. Suosittelemme käyttämään apuna virallista merikarttaa ja hidasta kulkunopeutta.

Kohteen vesialue				
Lähialue	Syvä	Matala	Karikkoinen	Muuta
	Kyllä, laiturissa			Lähestyminen suoraan lännestä
Rantavesi	Jyrkkä	Loiva	Matala	Muuta
		Kyllä, rannassa	Kyllä, rannassa	hiekkarantoja molemmin puolin laituria
Pohja	Kivi/Sora	Kallio	Hiekka	Muuta

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

			K	Oma ankkuri, ranta
Kohteen ranta				
	Kivi/Sora	Kallio	Hiekka	Muuta
			K, rannoissa	
Poukama	Kyllä, 2 kpl loivaa			
Aallonmurtaja	Ei			
Laituri	Kyllä			
Poijuja	Ei			
Muita tukirakenteita	Ei			

Minkä tyyppiselle veneellä tai kanootilla rantautuminen?	
Kajakki, muovi	Ehkä, rannalle
Kajakki, lasikuitu	Ehkä
Soutuvene	Kyllä
Moottorivene, 4 m – 8 m	Kyllä
Moottorivene, 9 m – 18 m	Kyllä
Moottorivene, laiva 19 m >	Kyllä
Helppo rantautua	Kyllä, hiekalle ja laituriin
Syväys	Kaksi rantaa, loiva hiekkainen. Laiturin kohdalta syvä

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Maa-alue (kohde)						
Ranta	Hiekkaranta, kangasmaasto, harvennettu puusto					
Rannassa infotaulu	Ei					
Rannassa merkitty alue	Satamamerkki, satamakohde nro 4918 merikartassa					
<u>Portaat</u>	Ei					
Maasto	Loiva	Jyrkkä	Tasainen	Muu		
	K		Kyllä			
	Avoin	Pusikko	Ryteikkö	Muu		
	K					
	Nurmikko/ Hiekka	Suo	Märkä	Kuiva		
	K			K		
Kasvillisuus	kangasmaasto, sekapuita					
Rakennelmat kohteessa						
Maja/Kota	Laavu	PuuCee	Roskasäiliö	Puuliiteri	Polttopuut	Tulipaikka
	Kyllä	K x 3	K x 3	K x 3	K x 3	K x 4

<u>Yöpyminen kohteessa</u>			
Maja/Kota	Laavu	oma teltta	muu
	K	K	veneessä

<u>Talvikäyttö</u>
Talvikäyttöä kohteessa on. Tulipaikat ja laavu ovat käytössä talvisin. Sijainti on lähellä Kuopion keskustaa ja sinne pääsee helposti hiihtämällä ja moottorikelkalla.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Liikuntaesteelliset

Veneestä pääsy laiturille tai hiekalle on ongelma. Kohde on loivaa, tasaista, maastoa, joka mahdollistaa liikkumisen kohteessa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

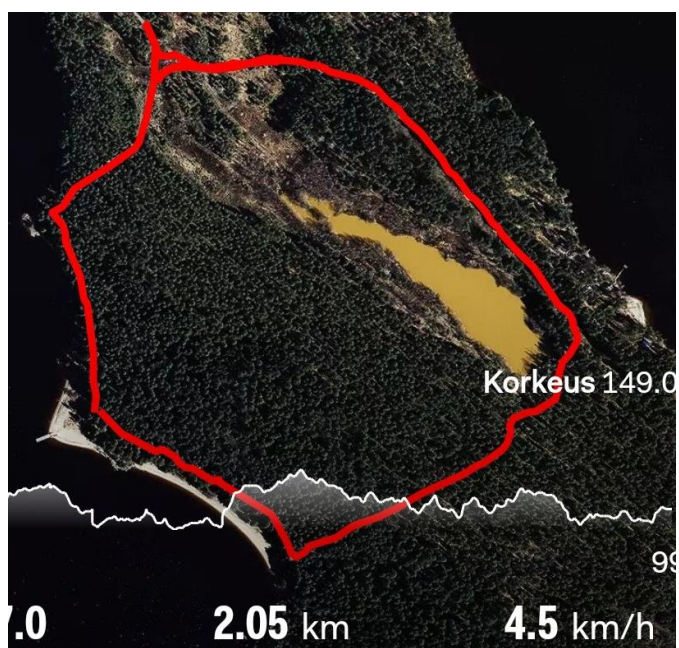
Hietasalo (tulipaikat, liiterit ja muut rakennelmat):

Hietasalon mahdollinen polku (valmis vailla viittoja), matka n. 2 km.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

LIITE 3: Korjausvelkalista

(Tarkemmin lista on luettavissa erillisenä Excel-/PDF-tiedostona kaupungin sisäistä käyttöä varten). Tiedosto on tehty avuksi suunnittelijoille ja hoito- ja käyttösuunnitelman laatijalle.

[illegible]

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

LIITE 4: Ehdotukset korjaamis- ja parantamistoimenpiteistä

Tulipaikat/Nuotiokehät, uudet vanteet tai renkaan (vanteen tai betonirummun) tyhjennys

Tuomaansalo x 2 uutta, Soikelo-Koisti 1 uusi, Läpisaaret 2 uutta, Kuusi-Koisti 2 uutta (itä ja länsi), Kakssalmiset 2 uutta, Iso-Lohi 1 uusi (pohjoispuolelle), livarinsalo 4 uutta, Honkasalo 2 uutta (itäpuoli, pohjoinen tulipaikka ja uuteen paikkaan lännen puolelle), Karhonsaari 2 uutta, Paloniemi 1 uusi ja Pikku-Telkko 1 uusi vanne.

Yht. 20 kpl

Tyhjennyskohteet -> ainakin Hietasalo 2 kpl, Karhonsaari 1 kpl

Yht. 3 kpl

Muita uusia harkittava 2 – 3 vuoden sisällä, tyhjennykset säännöllisiksi.

8 kpl uutta vannetta valmiina Halkotarhalla

Ulkohuussit uudet

Hietasalo 2 kpl uutta (poiskuljetettavia säiliöitä), Läpisaaret (vain toiseen kohteeseen, pohjoinen saari-kohde) 1 uusi, Kakssalmiset 1 uusi, Iso-Lohi (Pidä Saaristo Siistinä- kohde, pohjoispuoli) 1 uusi livarinsalo (pohjoisen poukamat) 4 uutta, Honkasalo (itäpuoli, pohjoinen tulipaikka) 1 uusi ja uuteen läntiseen paikkaan 1 uusi ja Kuusi-Koisti (länsipuoli) 1 uusi

Yht. 12 kpl

Tilauksessa on jo muutamia uusia.

Istuinpuut (vaihdeettavia)

Ainakin Pyöreä-Hakku ja Kakssalmiset

+ muita parin vuoden sisällä, monikäyttömetsureitten harkittavia liikkueessaan alueella.

Halkotarhalla valmiina useita satoja metrejä istuinpuulautaa/pitkospuuta.

Jätepisteiden lisäys

livarinsalo 4 uutta (pohjoisen ja etelän rannoille)

Pöyhö (grillikodan viereen) 1 uusi, takaisin roskaamisen vähentämiseksi

Yht. n. 5

Jätepisteiden ja ulkohuussien tyhjennys ulkoistettava. Nykyinen sopimus on Kallaveden Kalastajien kanssa.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Polttopuu avokasa/rankapinokohteet, suojattava kevytlaavulla tms. luonnonmukaisella tavalla.

Varsinkin avokasat (pöllipinot) tarvitsevat sääsuojan.

Selkä-Havukka, rankapino, Tuomaansalo, rankapino, Soikelo-Koisti, avokasa, Pitkä-Hakku, pohjoinen kohde, avokasa, Pitkä-Hakku, eteläinen kohde, rankapino, Tuomaansalo, rankapino
Läpisaaret, molemmat kohteet, rankapino x 2 + avokasa, Kakssalmiset, avokasa, Iso-Lohi, rankapino + avokasa, Hätinä, rankapino + avokasa, Honkasalo, idän pohjoinen tulipaikka, avokasa
Pelonniemi, ei mitään, Vuorisalo, rankapino, Kumpusaari (etelä-Kallavesi), avokasa
Hauto-Koisti, (eteläinen kohde), rankapino

Yht. 10 rankapinoa + n. 8 avokasaa

Majat (kalamaja tai/ja autiotupa) Purettavat vaarallisina

Hauto-Koisti, autiotupa ja Iso-Mietti, vanha kalamaja **Yht. 2 kpl**

Uudet polut kohteisiin

Hietasalo, polku olemassa, n. 2 km. Opasteviitoitus puuttuu.
Iivarinsalo, polkuja pohjoisessa ja etelässä, yhdistettävä + opasteviitoitus, n. 2 km
Kuusi-Koisti, lännen ja idän kohteet yhdistettävä polulla + opasteviitoitus

Yht. 3 kpl

Pojut kohteissa (korjaus ja uusia)

Suurin osa työn alla, kesä 2020, 7 kpl vaihdettu ja Vatasen kohteen poijuja korjattu ja siirretty.
Hietasalon uusiin laitureihin (katso seuraava kohta), 10 – 15 kpl
Pitkä-Hakku, uuteen laituriin 1 – 2 kpl
2 uutta halkotarhalla ketjuineen ja sakkeleineen

Yht. n. 17 kpl

Laiturit (uudet ja korjattavat)

Korjattavat -> Iivarinsalo, pohjoinen laituri löystynyt

Uudet

Hietasalo, rannan myötäinen x 2, molempiin rannan päihin, n. 20 metriä ponttoonilaitureita + kävely-sillat. Olemassa valmiina. Painot, käyntisillat ja ketjut hankittava + asennus. Samalla pojut 10 – 15 kpl niille.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Pitkä-Hakku, etelän kohde, itäpuolen ranta. Rannan myötäinen 5 – 10 metrin laituri + kävelysilta rantaan. Valmiita laitureita on olemassa. Painot, käyntisilta ja ketjut hankittava + asennus. Samalla poijut 1 – 2 kpl sille.

Tuomaansalo, kohteessa x 2;

1) 5 m rannan myötäisesti isoille laivoille. Poijut valmiina paikoillaan. Käyntisilta tehtävä.

2) pienvenekiinnitykseen 5 m rannan myötäisesti laavun kohdalle + 1 poiju. **Tähän samaan laituriin ehdotan melontalaituria!**

Laiturit olemassa valmiina. Painot, käyntisillat ja ketjut hankittava + asennus

Hätinen, poijut olemassa. Laituri rannan myötäisesti, 5 m.

Laituri olemassa valmiina. Painot, käyntisillat ja ketjut hankittava + asennus

Muihin kohteisiin harkittava hankintaa, mikäli saaria kehitetään. **Suuri-Eversti** tarvitsee laiturin, mikäli saareen tulee rakennelmia.

Yht. 6 kpl

Uudet kohteet (perustettavat kohteet, tulipaikkoineen tms. rakennelmat)

Suuri-Eversti – tulipaikka, laituri, polttopuut (kasa suojineen), puucee ja jätepiste. Tai muu rakennelma (yrityksen pystyttämä).

Honkasalo (eteläinen Kallavesi), lännen puoli – tulipaikka, puucee, jätepiste ja polttopuut (kasa ja suoja).

Samalla itäpuolelta poistuisi toinen kohde.

Suuri-Olli selvitettävä, pohjoisen poukaman soveltuvuutta tulipaikan ja rantautumispisteen perustamiselle. Ranta sopii hyvin vähän isommallekin veneelle. **Yht. 3 kpl**

Opasteet, viitat ja Infotaulut

Kaikkiin kohteisiin ehdotetaan infotaulua, josta ilmenee kohteen nimi, sijainti (long/latit), hätänumero ja mahdollisesti muita tietoja kohteesta. Myös lintu- ja luonnonsuojelusaariin ja -kohteisiin olisi hyvä saada käyttäjille tietoa, missä he sijaitsevat.

Näitä kohteita on kaiken kaikkiaan **noin 90 kpl** eteläisellä Kallavedellä.

Opastetauluja kohteissa tarvitaan (uusien) polkujen kohdalle sekä varsinkin Iivarinsalon saaren molemmille rannoille – lähimmät jätepisteet, puuceet ja viralliset tulipaikat etäisyyksineen. Nyt kävijät eivät aina tiedä mitä kohteessa on, kun rantautuvat.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Opastetauluja ja viitoituksia tarvitaan ainakin noin 10 kpl livarinsaloon, 2 kpl Pitkä-Hakkuun (etelän ja pohjoisen kohteet), Hietasalon polulle 2 kpl, Vatasen kohteiden välillä 2 kpl, Honkasalon kohteiden välillä 2 kpl, Hauto-Koistin kohteiden väliin 2 kpl ja Kuusi-Koistiin kohteiden väliin 2 kpl.

Muista, ns. kahden tai kolmen saarista, esim. Lämpisaaret ja Kakssalmiset voisi olla opasteet, mitä lähi-saarista löytyy.

Yht. n. 90 kpl Infotaulua ja 20-25 kpl opasteviittaa

Liikuntaesteelliset (rakennettavat kohteet)

Hietasalo - puuramppi suunniteltava isolta laiturilta laavulle. ”Pitkospuumainen”, leveä polku.

Vatanen - puuramppia suunniteltava laiturilta uudelle laavulle

Pitkä-Hakku (eteläinen laavu)

- puuramppi voisi olla mahdollinen idän puolen rannalta laavulle. Pientä korkeuseroa, mutta mahdollinen

Muuta:

Väylämerkinnät

Kaupungin oma väylämerkintä livarinsalon pohjoisen laituriin, koska väylä on karikkoinen. Saaren vakioasiakas ehdotti tunnetun vedenalaisen kiven päälle huomiomerkkiä, vaikkapa taidepatsasta.

Kuusi-Koistin ja Hauto-Koistin väliin harkittava väylämerkintää. Väylä on suojainen, mutta karikkoinen Kuusi-Koistin uuteen laituriin (länsipuoli) ja Hauto-Koistin isoon laituriin.

Kalasääsken pesä

Ehdotan tekopesän rakentamista kalasääskelle eteläiselle Kallavedelle, Myhkyrin tapaan. Pesintä Myhkyrin tekopesässä on onnistunut tänä kesänäkin hyvin ja toinen pariskunta on ilmestynyt Papinsalon eteläpuolelle pesimään. Lisätarvetta siis todellakin olisi.

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet
Mikael Halme

29.10.2020

Maljalahden vierasvenesatama

Maljalahden vierasvenesataman toiminta puhututtaa. Useimmat haastateltavat ovat maininneet Maljalahden sataman toiminnan jo haitalliseksi Kuopion kaupungin maineelle. Asiaan pitäisi saada ryhti-liike ja aktivoida nykyiset yrittäjät toimimaan paremmin tai vaihtaa toimija/toimijat alueella.

Sataman vierasvenevuokrien laskuttamisen lisäksi myös muita palveluja pitäisi parantaa. Polttoainejakelun toimivuus, vessojen toimivuus ja siisteys, saunan vuokraus ja toimivuus sekä muiden satamapalveluitten opastus pitäisi saada kuntoon. Satamaan pitäisi saada opastetaulu, josta löytyy ohjeistus jättepisteelle, kauppoihin, torille jne. Kallamarinan rakennukseen olisi hyvä saada aamiais- ja kahvilapalvelut.